

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо ротації працівників сфери охорони здоров'я у період дії воєнного стану»

1. Мета

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо ротації працівників сфери охорони здоров'я у період дії воєнного стану» (далі – проєкт Закону) розроблено з метою законодавчого врегулювання запровадження та реалізації механізму ротації працівників сфери охорони здоров'я у період дії воєнного стану.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Належне комплектування медичних підрозділів Збройних Сил України та інших військових формувань є однією з ключових передумов для забезпечення ефективного виконання заходів щодо оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України.

За інформацією Командування Медичних сил Збройних Сил України та медичних служб інших військових формувань станом на сьогоднішній день у військово-медичних підрозділах спостерігається гостра нестача медичних кадрів, а також тенденція до емоційного та фізичного виснаження медичних працівників, які призвані на військову службу за мобілізацією або прийняті на військову службу за контрактом до оголошення демобілізації і вже тривалий час перебувають на військовій службі в умовах воєнного стану. У свою чергу, існуюча система мобілізації не забезпечує необхідний рівень поповнення та оновлення особового складу військово-медичних підрозділів.

Зважаючи на вищезазначене, використання механізму ротації в умовах воєнного стану є найбільш оптимальним способом залучення медичних працівників та інших працівників сфери охорони здоров'я (фармацевтичних працівників, фахівців з реабілітації, інших професіоналів у сфері охорони здоров'я) до лав Збройних Сил України та інших військових формувань. Перевагами механізму ротації працівників сфери охорони здоров'я, зокрема, є:

забезпечення ефективного розподілу людських ресурсів між військовою та цивільною системами охорони здоров'я у період дії воєнного стану;

можливість планової періодичної заміни частини особового складу та доукомплектування військово-медичних підрозділів;

формування ротаційного резерву працівників сфери охорони здоров'я з числа військовозобов'язаних для залучення з нього у разі потреби необхідної кількості працівників сфери охорони здоров'я відповідних спеціальностей;

можливість входження до ротаційного резерву на добровільних засадах інших категорій працівників сфери охорони здоров'я (віком від 18 до 24 років та віком від 60 років, які мають підстави щодо надання їм відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації);

виключення мобілізації на загальних підставах для працівників сфери охорони здоров'я, які входять до ротаційного резерву працівників сфери охорони здоров'я та залучаються до ротації;

встановлення зрозумілих та справедливих підходів до черговості застосування механізму ротації стосовно медичних працівників;

чіткий розподіл відповідальності за належну реалізацію заходів, пов'язаних із ротацією працівників сфери охорони здоров'я;

чітко визначений строк військової служби з подальшим звільненням та поверненням до роботи за попереднім місцем роботи та посадою, що зберігаються за ним на весь період проходження військової служби.

Таким чином, усе вищенаведене обумовлює необхідність та переваги прийняття зазначеного проєкту Закону.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом Закону передбачається внести комплексні зміни та доповнення, що стосуються питань запровадження та реалізації механізму ротації працівників сфери охорони здоров'я у період дії воєнного стану, до:

Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», а також доповнення цього закону новою главою «Ротація працівників сфери охорони здоров'я у період дії воєнного стану»;

Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію»;

Основ законодавства України про охорону здоров'я.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі законодавчі акти:

Конституція України;

Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу»;

Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію»;

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту Закону не потребує додаткового фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

Під час доопрацювання проєкту Закону з нього було виключено норми, прийняття яких могло спричинити додаткові видатки державного бюджету. Передбачається, що прийняття військовозобов'язаних з числа працівників сфери охорони здоров'я на військову службу за контрактом за механізмом ротації та їх звільнення з військової служби після завершення строку контракту здійснюватиметься планово, поетапно в межах бюджетних асигнувань, передбачених Державним бюджетом України на відповідний рік на утримання Збройних Сил та інших військових формувань, в тому числі доукомплектування наявних вакантних посад.

6. Позиція зацікавлених сторін

Проект Закону відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 3 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» потребує проведення публічних консультацій шляхом його розміщення для громадського обговорення на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України.

Проект Закону не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує надсилання на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проект Закону потребує погодження Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством освіти і науки України, Міністерством фінансів України, Службою безпеки України, Міністерством оборони України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, обласними, Київською міською військовими (державними) адміністраціями, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, уповноваженими представниками всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців.

Проект Закону потребує проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

7. Оцінка відповідності

У проекті Закону відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

Проект Закону потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

Проект Закону потребує направлення до Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України для проведення експертизи на відповідність зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу.

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту Закону не матиме негативного впливу на розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Реалізація проєкту Закону матиме позитивний вплив у напрямку забезпечення ефективного виконання заходів щодо оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України.

Вплив на інтереси зацікавлених сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Медичні підрозділи Збройних Сил України та інших військових формувань	Позитивний	Належний рівень укомплектованості необхідними працівниками сфери охорони здоров'я
Військовослужбовці	Позитивний	Підвищення рівня доступності та якості надання медичної допомоги
Заклади охорони здоров'я	Позитивний	Ефективний розподіл людських ресурсів між військовою та цивільною системами охорони здоров'я у період дії воєнного стану
Працівники сфери охорони здоров'я, які вступили на військову службу за контрактом за механізмом ротації	Позитивний	Чіткі строки військової служби зі збереженням попереднього місця роботи та посади

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

«__»_____ 2026 року